

Nr 173.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län; given Stockholms slott den 29 maj 1914.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över jordbruksärenden för den 24 januari 1914 och denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att fem till förra skvadronschefsbostället $\frac{3}{8}$ mantal Abullaberga nr 1 i Huvaröds socken av Kristianstads län hörande, med litt. a, b, c, d och e betecknade lägenheter må var för sig med i förstnämnda statsrådsprotokoll angivet område från egendomen upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i kungl. brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

De till ärendet hörande handlingar och karta skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Johan Beck-Friis.

---

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 24
januari 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern STAAFF,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve EHRENSVÄRD,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
BERG,
BERGSTRÖM,
friherre ADELSWÄRD,
PETRÉN,
STENSTRÖM,
LARSSON,
SANDSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Petersson, anförde vidare.

Vid en år 1911 hållen uppskattningsförrättning för förnyad ut-
arrendering från den 14 mars 1914 av förra skvadronschefsostället $\frac{3}{8}$
mantal Abullaberga nr 1 i Huvaröds socken av Kristianstads län, vilken
egendom nu lämnar 1,000 kronor i årligt arrende, hava uppskattnings-
männen väckt förslag om försäljning av lägenheter från egendomen.

I skrivelse den 15 augusti 1913 har domänstyrelsen underställt
detta ärende Kungl. Maj:ts prövning samt för sådant ändamål över-
lämnat ärendet tillhörande handlingar, däribland en av t. f. extra lant-
mätaren John Grenholm år 1911 upprättad karta över egendomen med
tillhörande beskrivning.

Av dessa handlingar inhämtas, att egendomen, som är belägen 1.5 mil från Degeberga järnvägsstation, har en areal av 219 hektar 51.3 ar, varav 31 hektar 88.1 ar tomter, åker och dylikt, 9 hektar 69.7 ar äng, 171 hektar 37.3 ar odlingsmark och 6 hektar 56.2 ar impediment.

Uppskattningsmännen föreslogo år 1911, att fem med innehavarna enskilt tillhöriga åbyggnader försedda lägenheter, å kartan betecknade med litt. a, b, c, d och e, måtte fränkiljas egendomen och försäljas till innehavarna. Beträffande egendomen i övrigt föreslogo de, att större delen av skogsmarken måtte avsättas till kronopark samt återstoden ånyo utarrenderas tillika med en därå befintlig, med litt. f betecknad och med innehavaren, Kristen Svensson, tillhöriga hus bebyggd sjätte lägenhet, varvid förbehåll skulle göras om besittningsrätt till sistnämnda lägenhet för dess innehavare.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har tillstyrkt vad sålunda föreslagits.

I huvudsak har även domänstyrelsen funnit uppskattningsmännens förslag till egendomens disposition lämpligt. Genom att förena skogsmarken å egendomen med den redan till kronopark avsatta skogsmarken å den angränsande kronoegendomen Höghult vunnes en efter förhållandena i orten avsevärd kronopark. Till kronoparken borde dock enligt domänstyrelsens åsikt läggas mer än uppskattningsmännen föreslagit. Ägofiguren nr 72 å förenämnda karta, vilken enligt förslaget skulle till en del tilläggas kronoparken och i övrigt ingå i lägenheten litt. a och å vilken egendomens vackraste och värdefullaste skogsbestånd funnes, syntes styrelsen böra i sin helhet med undantag allenast av en stenmur tilläggas kronoparken. Härav följde att, för vinnande av lämpliga gränser, även ägofigurerna nr 73—76 och 81 borde förenas med kronoparken. Å detta område skulle ett behöfligt skogsarbetartorp kunna upplåtas. De sistnämnda områdena hade av uppskattningsmännen likaledes föreslagits till försäljning såsom ingående i lägenheten litt. a. Ägofiguren nr 12 a, som enligt uppskattningsmännens förslag skulle ingå i lägenheten litt. e, funne domänstyrelsen jämväl böra bibehållas för att tillika med vissa andra ägofigurer, som av uppskattningsmännen föreslagits skola tillhöra huvudgårdens arrende, avsättas till kronoparken. I anledning härav har styrelsen låtit föranstalta om ny värdering av lägenheterna litt. a och e under förutsättning att ägofigurerna nr 12 a, 73—76 och 81 samt nästan hela ägofiguren nr 72 icke skulle ingå i försäljningen. Sådan ny uppskattning har ägt rum under år 1913.

Enligt uppskattningsmännens förslag med den ändring, som domänstyrelsen sålunda ansett böra vidtagas, skulle lägenheterna erhålla följande arealer:

	Littera å kartan	Ägofigurer å kartan	Areal hektar	Salu- värde kronor	Värde å växande skog kronor	Innehavare
Jordbrukslägenhet	a	av 4, av 39, av 41. 42— 62, av 63, 64—71, av 72, 77—80, 82—103, av 104, av 105, av 106	31.130	6,030	1,370	August Nils- son
Jordbrukslägenhet	b	av 125, 126—140	3.052	593	—	Nils Svens- son
Bostadslägenhet	c	av 28, 141—145, av 146, av 149, av 152, av 156	1.543	322	10	Nils Anders- son
Jordbrukslägenhet	d	av 165, 166—183, av 186	3.882	708	100	Olof Nilsson
Jordbrukslägenhet	e	av 28, 29—38, av 39, 40, av 41, av 104, av 105, av 106, 107—124, av 125	11.312	4,527	2,300	Nils Anders- son

Lantmäteristyrelsen, i ärendet hörd, har meddelat, att i avseende å ifrågakvarande egendom icke förekomme sådant förhållande, som enligt 2 § 2 mom. i lagen den 27 juni 1896 om hemmansklyvning, ägostyckning och jordavsöndring utgör hinder för ägostyckning.

I en till domänstyrelsen ingiven ansökning hava numera avlidne Kristen Svensson och hans dotter Elna Kristensson anhållit att få köpa den lägenhet, som å kartan betecknats med litt. f. Uppskattningsmännen hade, som ovan nämnts, ansett denna lägenhet böra behållas i kronans ägo och utarrenderas jämte huvudgården. Lägenheten innehåller enligt uppskattningsinstrumentet en areal av 2 hektar 88.5 ar, därav 87.1 ar åker, 49.4 ar äng, 1 hektar 44.6 ar odlingsmark och 7.4 ar impediment. Då lägenheten vore belägen emellan den del av egendomen, som föreslagits till förnyad utarrendering, och den till kronopark avsedda delen, skulle det enligt domänstyrelsens uppfattning vara till synnerligt men för kronan att avhända sig lägenheten. Domänstyrelsen har fördenskull ansett lägenheten böra bibehållas i kronans ägo och jämte huvudgården ånyo utarrenderas med förbehåll om rätt för Elna Kristensson att i hennes livstid få bebo och bruka lägenheten mot skälig avgäld.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har nuvarande arrendatorn av ifrågakvarande egendom Elof Göransson anhållit att få under huvudgården bruka en äng, som vid förberörda arrendevärdering å egendomen

år 1911 av uppskattningsmännen föreslagits skola jämte angränsande delar av egendomen ingå i försäljning av ovanberörda lägenheter litt. a och e. Över denna ansökning har domänstyrelsen ovannämnda den 15 augusti 1913 avgivit särskilt utlåtande och därvid jämväl överlämnat yttranden av domänintendenten och Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet. Samtliga myndigheter hava avstyrkt ansökningen.

För egen del biträder jag domänstyrelsens förslag till lägenhetsupplåtelse från nu ifrågavarande kronoegendom.

Då försäljningarna icke kunna ske till våren innevarande år, torde egendomen böra under ett år skötas genom domänstyrelsens försorg.

Jag får alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva,

att ovannämnda fem, med litt. a, b, c, d och e betecknade lägenheter må var för sig med ovan angivet område från ifrågavarande egendom upplåtas enligt kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iakttagande av de i nådiga brevet till domänstyrelsen samma dag meddelade närmare bestämmelser i fråga om tillämpningen av berörda grunder.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Herman Schlytern.

---

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stock-
holms slott den 29 maj 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **HAMMARSKJÖLD**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden: **HASSELROT**,
VON SYDOW,
friherre **BECK-FRIIS**,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet friherre Beck-Friis anförde vidare.

Den 24 januari 1914 beslöt Kungl. Maj:t, att proposition angående upplåtande av lägenheter från förra militiebostället Abullaberga nr 1 i Kristianstads län skulle avlätas till riksdagen. Denna proposition blev emellertid icke avlämnad i kamrarna, innan riksdagen upplöstes. På grund härav och då jag icke finner anledning föreslå någon ändring i nämnda propositions innehåll, hemställer jag,

att Kungl. Maj:t måtte besluta, att oförändrade proposition skall med oförändrat innehåll avlätas till den nu pågående riksdagen.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställen behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga... till detta protokoll utvisar, skulle avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:
Hugo Nordlander.